

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyas király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

A tifusz nem lokalpatrióta.

A Független Magyarország tegnapi számában egy cikk jelent meg, amely arról adott hírt, hogy a járványos betegségek elleni védekezés szolgálatába bizonyos lokalpatrióta szempontok vonultak be. Mi alább nem az egészséges lokalpatriotizmus ellen akarunk állást foglalni, sőt azt igen sok esetben nemcsak jogosultnak tartjuk, hanem személyi vonatkozásban kifejeződtet verseny esetén kívánatos szelekcionának is véljük, amelyet okvetlenül kínai falként kell alkalmazni, amint az élet irama azt megkívánja, mint például egészségtelen szociális életviszonyok között, amikor a saját gyermekeink elhelyezéséről kell elsősorban gondoskodnunk, vagy amikor saját sorainkból olyan egyéniségek sarjadzanak ki, akiknek a kezebe szintén oda kell adni a karéj kenyeret, illetve az egzisztencia alapítás lehetőségeit mégis elsősorban az ő számukra kell fenntartanunk.

A lokalpatriotizmusnak és a korszerű, okos védekezésnek ez a formája megengedett és indokolt: nagy kérdés azonban, hogy helyes-e a bajai közhórházat elzárni a vidéki betegek, jelen esetben speciálisan az idegen járványos betegek elől, amikor pedig a város idegenforgalma ennek ellenkezőjét kívánja, sőt talán az is erősen vitás hogy van-e joga ehhez a városnak. A közhórház jellege olyan, hogy az mindenki talán nem is egy városé, megyéé, vagy országé, haem a nemzeté, mert amint a betegség a világon a legdemokratább és internacionalis valami, amely egyformán kikezdi a gazdag és szegény ember egészségét, ugyanugy kellene a védekezés módjainak is nemzetközieseknek és demokratikusnak lenniük, hogy azok áldásos működésüket egyformán terjesszék ki a beteg emberiségre, bárhol is az.

A betegség, de különösen a ragály elleni védekezésbe — a mi elképzelésünk szerint nehéz is belevinni a kicsinyes lokalpatrióta szemléletet. A beteg emberiség gyógyítása emelkedettebb szempontok szerint történik, amely kiküszöbölheti a csak alárendelt jelentőségűnek tartja az üzleti szagu lokalpatrióta megkötöttségeket, nem számítva azt, hogy ugyanezt a merev eljárást alkalmaztathják esetleg egy bajai polgárral szemben más városban, ahol megtalál betegedni és nem ismerve az állam felfogását ebben a kérdésben, mert hiszen ez sem utolsó tényező ezen szempont érvényesítésénél, illetve a gyakorlati életbe való átültetésénél. Nem hisszük ugyanis, hogy a népjóléti miniszter helyeslőleg venné tudomásul azt, hogy abból a kórházból, amelyet a betegpolási alap tart fent s amelynek modern, a kor kívánalmi szerinti kibővítéséhez jelentős összegekkel az állam is hozzájárult, — repudiálják a vidéki betegeket s felforgassák azt az általános védekezési

elvet, hogy fertőző betegség fellépése idején elsősorban a betegség elfojtására kell törekedni: a beteget azonnal szeparálni kell, nehogy a betegség csiráit körülhordozza s egyrészt a városi lakosságot, másrészt a környeztet megfertőzze. Mi történnék például akkor, ha kolerát állapítanak meg egy vidéki betegen? Vajjon hagynák, hogy az körülhórljon a városban és a legveszedelmesebb epidémia csiráit terjessze?

Megértjük annak a felfogásnak helytállóságát, amelyik azt vallja, hogy a bajai polgárok adójából létesített kórházat elsősorban a bajaiak vegyék igénybe, akik a fenntartásához hozzá is járulnak, annak az elvnek is van feltételül jogalapja, hogy a csonkamegye és Pestvármegye is járuljon hozzá a bajai közhórház terhének viseléséhez, mert ezen területek lakossága is sürűn igénybe veszi — ha nem is szívesen — a kórházat, a valóság azonban mégis az, hogy a betegpolási alap a főeltartó, ambar a közhórház modern kibővítését Baja város végezteti nagy anyagi áldozatok meghozatalával, viszont nem tévesztendő szem elől az állam nagy mérvű hozzájárulása sem,

valamint az a szempont sem, amely a betegség általános leküzdését tartja a legfontosabb feladatnak, viszont bizonyos zavart jelent a lakosság részére az is, hogy akkor tulajdonképpen minek állították üzembe a vidék számára a mentőautót, ha Baján bizonyos antagonizmussal kezelik a vidéki betegeket. Arról a szíves gondoskodásról azonban, amellyel az ezután esetleg tömegesen megbetegedő bajaiak részére férőhelyeket akarnak tartalékolni, szívesen lemondanánk, ha a betegség is elmaradna vele: mégis azonban az a véleményünk, hogy ezen a téren a hatóságokra is nagy kötelesség vár a preventívák alkalmazásával, hogy elkerülhető legyen az, hogy mégse bajaiakkal teljék meg a két bajai járványjavillan és ajárványbarakk. Ismét csak azt mondhatjuk: tessék elegendő számú, jó, bő ivóvízű mélyfuratu, vagy ártézi kutakat csináltatni, a port olajozással felfogni, járdáztatni és köveztetni, a Sugovica és folyókák szennyes kigőzölését megszüntetni és az utcákat, tereket erősen fásítani. Ez van olyan jó módszer, mint a kórházat a vidéki járványbetegek elől lezárni.

Megkezdődött a város jövő évi költségvetésének bizottsági tárgyalása. 183.663 pengőt tesz ki a budgetdeficit. — Sem a pótdadó, sem a kereseti adó százalék nem fog emelkedni.

Ugy mondják, hogy az egyes közhatalóságok mindig a költségvetéssel vizsgálják az érdekelt lakosság figyelmét tekintve előtt. Ha ez így van, akkor Baja városának tegnap délután nyilvánosságra hozott s Puhala Tibor főszámvevő által főbb vonásaiban ismertett költségvetése nem az, amivel nagyon lehetne dicsekedni. Szürke, színtelen, ötlet és kezdeményezés nélküli a város jövő évi munkaprogramja, amelynek vég nélküli sokaságban felsorakoztatott számadatai csak a legégetőbb szükségletek kielégítésére, felhozásokra, karbantartásokra és a legfontosabb problémák megoldására szolgálnak. Elismerjük, hogy nem is lehet sokat várni attól a költségvetéstől, amelyben a közigazgatásnak nemcsak addig kell nyújtózkodnia, ameddig a takaró ér, hanem még össze is kell húzódkodnia. Bizonyos az, hogy bevétel nélkül nem lehet semmitsem produkálni.

A város költségvetését kedden délután ismertette főbb vonásaiban Puhala Tibor főszámvevő a város háza kis-tanácsstermében. A budget-kurzus iránt nem nyilvánult meg nagy érdeklődés, hiszen alig 3—4 bizottsági tag jelent meg. Ugy látszik, mégis elő fogják terjeszteni azt az indítványt, hogy a keretek letárgyalása után vegyék le a napirendről és a költségvetés analízisét bízzák majd az új törvényhatósági bizottságra. A közigazgatásnak azonban az az álláspontja, hogy le kell tárgyalni a költségvetést, mert azt ki kell nyomatni s fel

is kell terjeszteni a kormányzathoz. Ezek után mégis az a valószínűbb, hogy le fogják tárgyalni szeptember 30-án.

Az ismertetésből kiténik, hogy az 1930. évi összkiadás 1,860 183, az összebevétel 1,676 520 pengőt tesz ki, vagyis a deficit 183.663 pengő, amelyet a 367.486 pengő állami adó 50 százalékos pótdadjával és 5 százalékos kereseti adóval fedeznek. Ezek szerint sem a pótdadó, sem a kereseti adó százalék nem emelkedik, hanem ugyanannyi lesz, mint amennyi volt tavaly.

Evvel szembe állítjuk az ez évi költségvetési végadatokat: a szükséglet 4,855 513 pengőre rugott, amire 4 millió 676.484 pengő fedezet volt, úgy hogy a hiány 1929 ben 179 029 pengőt tett ki, amit ugyancsak 50 százalékos pótdadjával és 5 százalékos kereseti adóval elimináltak a városi háztartásból. A múlt évi költségvetés csupa csillagászati mamutszámokkal készült: a kaszárnyaépítést maga a honvédelmi miniszter húzatta ki a hatalmasan megduzzadt költségvetésből, mert azt ő maga építtette. A számok összegszerű emelkedését az okozta egyébként, hogy a költségvetésben benne volt a reálgimnázium és a rendházépítés, a kereskedelmi és téli kikötő, valamint a Sugovica-kotrás.

Amint a költségvetés számtengerében raziát tartunk, a bevételek főforrásában böngészés közben ezekre bukkanunk:

A földhasznabéreknél a termény ér-

tékesítésből a város 60.000 pengővel vesz be kevesebbet 1930-ban, mert a gabonaárak annyira alázuhantak. Megszűnül viszont a 12 676 pengő évi szegényházi járulé. Miután 1930-ban kevesebb lesz a járdáépítés, tehát kevesebb lesz a kiadás is. Az OFB. által megváltott városi földek kamatából 7639 pengőt számít bevenni a város, viszont a városi villamos művektől az építkezés tartama alatt előlegezett törlesztések megtérítéséből 15.000 pengő bevételt irányzott elő a városi számvéveség. A vigalmi adó 5000 és a szikvizfogyasztási adó 1200 pengővel csökkent, viszont a sörfogyasztásnál 1000 pengő emelkedés jelentkezik a sörfogyasztás emelkedő tendenciájának hatása alatt. Az italmérsi illetékeknel 3000, a birtokváltozásnál 8000, az alkalmazottak kereseti adójánál 9000 s a helypénzbevételeknél 3000 pengő bevételi emelkedés várható az optimista számítások szerint.

Evvel szemben a kiadások főforrásánál található egy csomó teljesen új kiadás. A személyi kiadásoknál és nyugdíjnál 6800 pengő új kiadás lesz a városi alkalmazottak lakbéréinek a IV. lakbérosztály szerint való beállításá miatt. A zeneiskolának évi 4000, a tanítóképzőintézetnek évi 6000, az éjjeli távbeszélő szolgálat rendszeresítési költsége évi 3600 pengő többkiadást jelent a városnak. Az államrendőrség fenntartási költségeihez való hozzájárulás eddigi 30.000 pengős terhé 10.000 pengővel emelte a belügyminiszter, amennyiben ezután 40.000 pengőt fizet a város e címen, ami 13.000 pengővel haladja meg azt az összeget, amit Baja városa békében a saját városi rendőrségére költött...

Rendkívüli kiadás csak egy szerepel: a vágóhídi udvar kövezésére felvett 2000 pengő.

A felsőkereskedelmi iskolától befolyt 14.368 pengőt a város nem tekint ugyan saját tőkének, de mégis tartalékolni kell a felsőkereskedelmi iskola kedvezőbb felkelyezése esetén az iskola felszerelésére, mivel a szerződés szerint a felszerelésről a város köteles gondoskodni. — A városi fiu polgári iskolában kevesebb volt a tandíjbevétel, mert kevesebb a tanulói létszám, mivel az intézet mind a négy osztályába most járnak azok a tanulók, akik a háboru alatt születtek.

Az ismertetéshez elsők Szász Ottó szolt hozzá. Hibául róta fel, hogy a költségvetést már eddig is nem nyomatta ki a város. Jövőben azt kívánják, hogy még az indítványokat is nyomassa ki előre a város. Megérdeklődte, miért nincs beállítva a költségvetésbe az a közgyűlési határozat, amely a mátházai földek bevételeknek 10 százalékát a gazdasági épületek kijavítására s ujak építésére rendeli fordítani. A külsőbb városrészek jobb és intenzívebb megvilágítását kívánja s e cél érdekében hozzon áldozatot a villamosüzem. A külvárosrészek jobb világítására újabb 4000 pengőt kér előirányozni. A Szent Antal-utca vége oly sötét, éjjelente arra szokott járni,

Vetőmagpácok,
Csávázószerek,

Porzol, Higosan, Tillantin, gyári áron

beszerezhetők szavatolt minőségben a bács megyei főraktárban a

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1 — Telefon 350.

Tenniszezők! Az előrehaladott szezonra való tekintettel tennisezőket nagy engedménnyel árusítok

Lázár Lajos optikai, foto és sport szaküzlet. Telefon 272.

— mondotta Szász Ottó, — hogy ott nyugodtan leülhet az embert, nem fogják megdölni, ki volt.

Ezután Bernhart Ernő lendületesebb járdaépítést követelt s egyúttal azt kívánta, hogy a Napközi Otthonban elhelyezett szegény gyermekek után ne fizessenek a szülők. Dr. Puskás Dezső helyettespolgármester szerint a szegényeknek, ha kérik, elengedik a költségeket. A Napközi Otthon fenntartása évi 6600 pengőbe kerül s alig vesz be 950 pengőt a város.

A költségvetés szürke, nincs benne semmi jó, csak az, hogy nem emelkedett a pótdó, vagyis nem kell többet fizetni s nem emelkedett a kereseti adókulcs sem, bár ez nagyon is relatív jó, mondotta Szász Ottó, — mert én mindig szívesen fizetek, ha haladást látok...

Szept. 30-ig be kell jelenteni a biztosítások valorizációjára vonatkozó igényeket.

A pénzügyminiszter rendelete szerint az állandóan Magyarországon tartózkodó lakó minden olyan biztosított (szereződő félnek, kedvezményezettnek), akinek valamely biztosító magánvállalattal 1929 január 1. előtt kötött magyar törvényes értékben teljesítendő élet-, járadék-, vagy másnemű személyi biztosítási szerződése (kötvénye) van, valorizáció szempontjából ezt a kötvényt kiállító vállalatnál, illetve annál a vállalatnál, melyre a szerződés időközben átruházott, legkésőbb 3 hónapon belül be kell jelentenie, tekintet nélkül arra, hogy a biztosításokra 1922 január 1. óta fizetés történt-e, vagy sem, mert az átértékelési törvény rendelkezései oly biztosításokra is ki fognak terjedni, amelyekre 1922 január 1. óta nem is történt díjfizetés. Olyan biztosított (szereződő fél), aki szerződését magyar törvényes értékben olyan biztosító magánvállalattal kötötte meg, amelynek belföldön való képviselete, de maga a szerződés a külföldi vállalat központi intézeténél, vagy bármely külföldi fiókjánál tett ajánlat alapján jött létre, abban az esetben, ha a szerződést a biztosító vállalatok állami felügyelő hatóságára kívánja átruházni, mielőbb forduljon az érdekelt külföldi vállalatnak ahhoz a szervéhez, amelynél a biztosítási ajánlatot benyújtotta, mert az ilyen külföldi vállalat csak a jogosult fél hozzájárulásával ruházhatja át a biztosítási szerződést. Olyan szerződést, amelynek a biztosítási összeg fejében hadikölcsönkötvényt kell kiszolgáltatni, bejelenteni nem kell.

Az életbiztosítások valorizációjára az igényjogosultságot legkésőbb szept. 30-ig kell bejelenteni. Aki ezt a határnapot is elmulasztja, — az elveszti igényét.

— Országos mozgalom indult meg az építőipari törvény megszüntetésére. Ahány gyűlést, kongresszust csak tartanak az építőipari érdekeltségek, azon mindegyiken megszüntetik az építőipari új törvény megalkotását. — Evvel kapcsolatban közölhetjük, hogy a belügyminisztérium rövidesen leküldi Baja városi építészeti szabályrendeletét bizonyos módosítások eszközölése után.

Október elsején ül össze utoljára a megye jelenlegi parlamentje.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósága folyó évi harmadik (őszi) rendes közgyűlését október 1-én (kedd) napján délelőtt 9 órakor és a szükséghez képest a következő napokon tartja meg Baján, Bács-Bodrog vármegye Petőfi színházának nagytermében a következő tárgysorozattal, amelynek főtárgysorozatán 143 pont szerepel.

Alispáni jelentés a közigazgatásról. A belügyminiszter körrendelete az egyesített vármegyei nyugdíjalapról szóló szabályrendelet megalkotása tárgyában. A belügyminiszter leirata a vármegyei ebtartási szabályrendelet módosítása tárgyában. A belügyminiszter leirata Bezeg Péter volt óbecsei rendőr nyugellátása tárgyában. A kereskedelemügyi miniszter leirata a személygépkocsi fentartásáról alkotott szabályrendelet tárgyában. A Közigazgatási Biróságnak ítélete a Bosnyák János volt községi jegyző özvegyének özvegyi nyugdíjának kiegészítése tárgyában. Ezután négy pontban a törvényhatóságok átiratait tárgyalja a tárgysorozat.

Gróf Széchenyi Emil v. b. t. t. közzönő leirata a törvényhatósági bizottsági örökös tagságra történt megvásárlásáról és ezzel kapcsolatban ezen örökös tagságról való lemondásáról. A vármegye főispánja bemutatja a számonkérő szék üléséről felvett jegyzőkönyvet. Alispáni előterjesztés a vármegyei közúti alap 1930. évi költség-előirányzata tárgyában. Alispáni előterjesztés a nagybaracskai komphoz vezet utnak a törvényhatósági utak hálózatába felvétele tárgyában. Alispáni előterjesztés a baja—hercegszántói áll. th. közút 9.7—17—9 km szakasza kezelése átvétele tárgyában. Alispáni előterjesztés a jánoshalmi gyümölcskiállítás anyagi támogatása tárgyában.

Alispáni előterjesztés a jánoshalmi sertésorbáncellen védekezésnél felmerült kiadások tárgyában. Alispáni előterjesztés 3 új utkaparó állás szervezése tárgyában. Alispáni előterjesztés a vármegyei lótenyésztési szabályrendelet módosítása tárgyában. Alispáni előter-

jesztés a Dávodra kérelmezett gyógyszerár engedélyezése tárgyában. Alispáni előterjesztés 1930. évi háztartási és nyugdíj költségvetés tárgyában. Alispáni előterjesztés az 1928. évi gyámpénztári számadás elfogadása tárgyában. Alispáni előterjesztés a vármegyei alapok és gyámpénztár tőképzeinek gyümölcsösztetése tárgyában. Alispáni előterjesztés a vármegyei színház vízsükségletének biztosítása tárgyában. Ezután 90 pontban a községek határozatait s a határozatok ellen beadott felebbezéseket tárgyalja a tárgysorozat.

Dr. Poór Béla vm. főügyész bejelentése illetve kérelme a Bank és Kereskedelmi R. T.-nál az igazgatósági tagállásának elfogadása iránt. A mohácsi Lengyel Emlékmű országos bizottság kérelme az emlékmű felállítás költségeihez való hozzájárulása iránt. A Bajai Daloskör elnöke kérelme az egyesületbe való belépés iránt. A Foederatió Americana Adalbertinum vezetőjének kérelme anyagi támogatás iránt. Özv. dr. Késmárky Józsefné kérvénye özvegyi nyugdíj, nevelési és temetési járulék megállapításairól. Özv. Krizsán Andrásné kérvénye özvegyi nyugdíj nevelési és temetési járulék megállapítása iránt.

Mezey Imre nyug. szolgabíró kérelme nyugdíjának kiegészítése iránt. A Vacuum Oil Company r. t. kérelme utterület átengedése tárgyában. Dr. Bedits István bácsalmási magánorvos oklevelének meghirdetése. Dr. Krausz Gyula jánoshalmi magán orvos oklevelének meghirdetése. Dr. Bezeredy József felsőszentiváni magán orvos oklevelének meghirdetése, Horváth Sándorné szül. Turcsányi Mária tómpai szülész nő oklevelének meghirdetése. Hoika Béláné sz. Bekker Jolánta csikériai szülész nő oklevelének meghirdetése. Özv. Korbuly Györgyné tómpai szülész nő oklevelének meghirdetése. Özv. Jugné szül. Merl Erzsébet borotai szülész nő oklevelének meghirdetése. Katona Józsefné szül. Székely Mária dávodai szülész nő oklevelének meghirdetése. Suhajda Józsefné szül. Sörös Mária madarasi szülész nő oklevelének meghirdetése.

Elfogták a vásárosdombói rablókat.

A Független Magyarorságtagnapi számában megírtuk már, hogy Vásárosdombó baranyamegyei községben rablójlikos merényletet követtek el, amelynek tetteseit téves nyomok alapján Baján keresték. Most Pécsen elfogták a tetteseket. Az egyik őrszemes rendőr gyanusan viselkedő fiatamemberre lett figyelmes. Mivel nem tudta magát kellőképpen igazolni, bekísérte a rendőrkapitányságra, ahol vallatása során beismerte, hogy Braun Sándornak hívják, vukovári születésű budapesti villanyszerelő segéd, aki egyik társával, Békéfi Rezső tescheni születésű budapesti villanyszerelővel együtt betört Vásárosdombón Szőke István Ottó földbírtokoshoz és gyapjúkereskedőnek adva ki magukat éjjeli szállást kértek. Amikor a házbeliek lenyugodtak, Békéfi és Braun felöltöttek Szőke dolgozószobáját, felfestítették az iratszekrényt és pénz után kutattak, de ott csak 14 ezer pengő értékű váltót

találtak. A sikertelen betörés után felmentek Szőkének szobájába s ott a szekrényt próbálták felfeszíteni, de a zajra felébredt Szőkének és segítségért kiáltott, mire Békéfi egy ólombolttal a sikoltozó asszony fejére sújtott, mire Szőkének eszméletlenül terült el a padlón. A két betörő ezután a nyitva lévő ablakon át kiugrott és vad futással elmenekült a faluból. Braun beismerő vallomása után detektívek mentek Békéfi felkutatására, akit a Mecseken meg is találtak. Mindkettőjüket letartóztatták.

— Helyreigazítás. Az elmúlt napokban a felsőszentiváni gyilkossági bírópörnek táblai tárgyalásáról a Független Magyarország is beszámolt. Az egyik védő dr. Zeidler Albert bajai ügyvéd volt, akinek neve nyomdai hiba folytán úgy szerepelt, mintha neki is védője lett volna. Ezt a fatális tévedést ezennel helyreigazítjuk.

Meghívó az október 1-i Léner hangversenyre

A Bajai Liszt Ferenc-Kör 1929 évi okt. 1-én (kedden) este fél 9 órakor rendezi a Nemzeti Szálló termében 26. nyilvános hangversenyt, a Léner-quartett, a világhírű magyar vonós-négyesnek kamarazeneestjét a Kör zeneiskolájának alapja javára, amelyre a Kör tagjait: Baja város és Bács-Bodrog vármegye társadalmát meghívja. — Műsor. 1. Haydn: Opus 64-5. szám D-dur vonós-négyes. 2. Debussy: Opus 10. g-moll vonós-négyes. 3. Dvorák: Opus 96 F dur vonós-négyes. (Négerquartett.) Előadja a Léner-vonós-négyes. Kezdeté fél 9 órakor. Pontos megjelenést kérünk. A Léner vonós-négyes a hangverseny egész jövedelmét a Kör zeneiskolája alapja javára engedte át. Tekintettel a kulturális célra, felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirtalig nyugtázzuk. Tájékoztató: Állandó helyek szept. 27-től (péntek) reggel 9 órától dr. Geiringer János gyógyszerárban (Erzsébet kir.-né ut. telefon 122) foglalható. A helyek számozottak. A jegyek árusítása szept. 30-án (hétfőn) kezdődik. Kedvezményes jegy tagoknak az első öt sorban 3 P, utána 2 P; nem tagoknak 6 P és 4 P; diákjegy (ál-lóhely) 50 fillér. Vidékiek jegyeik árát fenti gyógyszerár címére küldjék be és ekkor helyüket fenntartják. Kérjük tagjainkat az esedékes tagdíjak befizetésére.

O csó a buza, olcsón kell termelni!

Legolcsóbb a PORZOL porpác, a gálincánál is olcsóbb!

Holdanként 10 kg. vetőmagot megtakaríthat, ha gálinc helyett PORZOL porpácot használ és megis

sűrűbb lesz a vetése

Mint hogy a Porzol-pácolás 1 holdra 1 pengő 20 fillérbe kerül, a megtakarított 10 kg. vetőmag 2 pengő 40 fillér értékével szemben ingyen pácot

sőt holdanként 1 pengő 20 fillért külön megtakarít!

MAGYAR BUZÁNAK MAGYAR PORPÁCI Legjobb a PORZOL vetőmagtakarítás — többtermés — uszög-mentesség

A Porzol és a Higosan névű esővédőszer eredeti gyári áron beszerezhető:

VÁROSI DROGERIA, BAJA Vörösmarty M.-u. 1. — Telefon: 350.

Fával és garantált salétmentes

téla

legolcsóbb árban

Grünhus Társa

tégl- és cserégyárban. Tel. 60.

Uj pelyhe fosztott

toát

legolcsóbb

Madách In. 6 sz. a. Fendrich-hámenfeldnél szereti be

Régi hasznát becserél vagyesz.

Olcsóbb a vasáru.

1 drb vizes ve	P 160
1 " mosogató	320
1 " vizeskan	720
1 " vasaló	450
1 " huórló	7—
1 " petroleu	12—
1 " alumínium-jazék	2—
1 " literu	160
1 " paradózó	28—
1 " fázhely	49—
1 " Rába k	2—
1 " Babi ouz	10—
1 " konyhatágyérrel felszer	480

KrénGéza vaskereske kapható.

Diszes csemárvány-mozaikek lapabazatok és műkö-sélt a legjobb és legkivitelben, állandóan választék-ban

GRÜNH TÁRSA Te. 60.

Csatszunk szabadalmatschek-féle ETERIVÉKkel.

Eterivar Baja, Budapest — Tel. 290.

Szept. 23 szept. 30-ig regge óráig

Dr. Mal László és Gyáli Emil gyógyszerészei tart éjjeli salatot.

Az Ogyeletgyesztár vasárnap déle nyitva áll a közönség ilkozésére.

Rövid anény? Toldja meg adalmazott Hatsék-fé ERNIT-kémóval!

Eterivar Baja, Budapest Telefon 290

Porosz dió I. (Emma) kocsz házhoz szállítva

7.80 P

Schön és Bajai, Haynald u. 13. Telefon 26

HIREK.

Ujabb festménykiállítás nyílik meg szombaton d. e. a Nemzeti Szállodában.

Az ősz meghozta a kiállítások szezonzát. Rövid pár hét alatt a harmadik kiállítás nyílik meg Baján.

A kiállítások anyagáról meg kell állapítanunk, hogy az mind értékes és magas művészi nivón álló volt, mert a művészek is rájöttek, hogy ma már csak márkás nevű, nagy művészek alkotásait vásárolja a közönség, ha egyáltalán pénzt ad ki a festőművészetre.

A legujabb bajai kiállítás szombaton, szeptember 28-ikán délelőtt nyílik meg a Nemzeti Szálloda nagy termében. Ezt a kiállítást Szépművészeti és Műkereskedelmi R-t rendezi s a kiállításra lejön Bajára Fränkel Ernő kormánytanácsos, a Szépművészeti igazgatója is.

Mai napon megérkezett a Szépművészeti és Műkereskedelmi r. t. bajai kiállításának anyaga, amely 50 drb. elsőrangú festményből áll. Amint halljuk, az elsőrangú nevek közül álló kollekció főbb darabjai: 1 Benczur Gyula kép, amely a híres művész legjobb idejéből származik, 1 Spitzer Emánuel kép, amely a festő egyik legsikeresebb alkotása. Spitzert a legnagyobb magyar műgyűjtő: Nemes Marcell Munkácsyval közel egyenrangúnak tartja és körülbelül 30 képe van tulajdonában. Elhalt mestereink közül szerepelnek Székely Bertalan, Bihari Sándor, Aggházy Gyula, Rippl Rónai József több vászonnal. Elő nagyjainkból pedig Réti István, a Képzőművészeti Főiskola rektora, Csók István, Glatz Oszkár, Rudnay Gyula, Vaszary János, a Főiskola tanárai. Azonkívül Iványi-Grünvald, Magyar-Manheimer, Koszta József, Kernstok Károly, Fényes Adolf, kivétel nélkül aranyérmes művészek, számtalan külföldi kiállítások résztvevői. A kiállítás anyagáról szombaton számolunk be.

Személyi hír. Dr. Barth György kuriai bíró, a bajai törvényszéki kirendeltség volt vezetője, miskolci törvényszéki elnök napok óta Baján tartózkodik.

Uj ügyvéd Baján. Dr. Paracetic József bajai ügyvédjelölt a budapesti ügyvédivizsgálatbizottság előtt az ügyvédivizsgát sikeresen letette. Az iróadóját Baján nyitja meg dr. Reiter Emil ügyvéddel együtt.

Ev. egyházközségi tisztviselők beiktatása. F. é. szeptember hó 29-én, d. e. 10 órakor kezdődő istentiszteletet s azt nyomban követő egyházközségi rendkívüli közgyűlés keretében eszközli az evang. egyházközség összes, újonnan választott tisztviselőinek beiktatási s eskütételi ünnepségét. Az istentiszteletre s a rendkívüli közgyűlésre, melynek egyetlen tárgya az eskütelétele, nemcsak a közgyűlés tagjai, de az egyházközség valamennyi tagját, nemkülönben az érdeklődőket is meghívjuk. (Ev. Leik. Hiv.)

Izr. istentisztelet. Pénteken délután az istentisztelet háromnegyed hatkor, a szelichosz ima vasárnap reggel fél ötkor kezdődik.

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata mellett állapotuk enyhülését nyerhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sérvbajoknál és prosztatabetegségeknél is ajánlják. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hívja fel telefonon a 389 számot. Tűzifa rendelését azonnal szállítja DEUTSCH tűzifa és és szénitelep. Teherpályaudvar (volt Salapáthy-fatelep)

Sporteredmények. BTSE-SBTC 5:0 (4:0), SztTSE-BPSK 6:1,(5:1) Bonyhádi Cipőgyár-Bácska 3:0 (2:0) Bácsalmási SC-BTC 1:0 (0:0).

Szeptember 30-ikán ismét közgyűlés lesz a városnál. Félhónap lefolyása alatt harmadik közgyűlést tartja a város. Az első volt szeptember 14-ikén, a második szeptember 23-ikán és a harmadik most lesz szeptember 30-ikán, hétfőn. Ezen a közgyűlésen a városi háztartás 1930 évi költségvetését fogják letárgyalni, mert október 15-ig okvetlenül fel kell terjeszteni a költség és a pénzügyminisztériumba ellenőrzés végett. A régi özszeretelű törvényhatósági bizottságnak ez lesz az utolsó közgyűlése, utána pedig feloszlatják.

Kirabolták Csanádon a Hangya-szövetkezetet. Vasárnap reggel nagy szenzációja akadt Érsek-Csanád községnek, ahol szombaton éjjelre ismeretlen tettesek kirabolták a Hangya Szövetkezet pénztárát. Főleg váltókat, adóleveleket, értékpapírokat vittek el s azonkívül sok árut. Általában mindent magukkal vittek a betörők, ami emelhető volt. A betörést azok követelték el, akiknek érdeke volt a váltók és adólevelek eltüntetése. A betörés tettesei után nyomoz a csendőrség.

Főrabbi, mint festőművész. Székesfehérvárott vasárnap érdekes kiállítás nyílik meg a Kereskedelmi Csarnokban. Kerekes József fehérvári festőművész és tanítványa, Hevesi Ferenc dr főrabbi, aki alig fél esztendeje tanul festeni, rendeznek együttes tárlatot. A kiállítás iránt nagy az érdeklődés.

Vitézi névsor. 1927-ben a következő bajaiakat avatták vitézzé: Bácskai Jakabot, Bánáti Miklóst, Büksi Józsefet, Csávolyi Antalt, Dalma Pétert, Hódi Györgyöt, Kálócsi Istvánt, Kara Jánost.

Bibliamagyarázat ev. nők részére. Evangélikus nők s leányok részére az első ev. bibliamagyarázatot f. év szeptember hó 26-án, csütörtökön d. u. 6 órai kezdettel tartom meg a ref. egyház tanácstermében. Ez uton is kérem az ev. nők, leányok szives részvételét. Ev. lelkesz.

Sírköszvény. Néhai Frankfurt Engénia tanítónő, c. igazgató síremlékét vasárnap, szeptember 29-én d. e. 11 órakor leplezik le. A megboldogult volt tanítványait, ismerőseit, tisztelőit ezuton értesíti a bajai izr. tanítótestület.

Magyar Általános Kőszénbánya r.-t. Tatai tojásszén (boulette.)

Próbálja meg előbb, azután rendeljen!

Jó, olcsó, gazdaságos. Teljesen pótolja a drága külföldi szenet. Salakmentesen elég, könnyen és tisztán kezelhető.

Aki tatal brikettel fűt, a saját és az ország érdekelt szolgálja. A tatal brikett használatánál a tüzelés költségeiben kb. 30%-os megtakarítás érhető el.

Egyedéltársító:

Vidor József és Fia

szénnagykereskedők bajai kirendeltsége

Szent István-tér 7. — Telefon: 266.

Színház.

Pacsirta Zöldhelyi Anna fellépéssel. Zöldhelyi Anna primadonna első fellépte a szenzáció erejével hatott. A művésznő második fellépésére Lehár Ferenc gyönyörű operettjét, a Pacsirtát választotta. Bizonyos, hogy ebben az operettben ragyogó megjelenésével, tökéletes művészi játékaival ismét diadalmos sikert arat. A többi főszerepet Márkus Lajos, Kormos Ferenc, Jánossy Terka, Egry Berta, Károlyi Vilmos, Németh Jenő, Zelenay József, Endrődy József és Kellner József játsszák. A Zelenay és Kellner-duó táncversenye pompás, attrakciója lesz az estnek.

Pénteken este olcsó helyárrakkal. Mit susog a fehér akác, az idény slágeroperettje kerül színre.

Ida regénye — szombaton este. Gárdonyi vigjátékremeke nagyszerű szereposztásban szombaton kerül műsorra.

A főszerepben Rózsa Bözsi, Székelyhidi Adrién, Egry Berta, Vass Irma, Orbán Viola, Téglássy Emmy, Kormos, Danis, Kőszegi, Károlyi jeleskednek.

Vasárnap délután olcsó helyárrakkal. Eltört a hegedűm operett-újdonás. Vasárnap este pedig a Pacsirta kerül színre Zöldhelyi Anna fellépéssel.

16611—1929/kig. szám.

Versenyárgyalási felhívás

Baja thjfváros utburkolatainak fenn tartásához szükséges 34.000 db. fejkőnek 1000 drb. után 850 db. egyszerű 18—18, 13—15 cm és 100 db. másfeles 18—27, 13—15 cm méretben, szállítására 1929 évi október hó 2-án d. e. 12 órakor a városi mérnöki hivatal versenyárgyalást tart.

Baja, 1929. szeptember 16-án.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

„KALOR“

a kályhák királya előnyösen beszerezhető

UTRY-nál

Erzsébet kir.-né u. 38. Tel. 280.

UHU mulató

Erzsébet királyné u. 27.

Ma és naponta nagy variete műsor teljesen új tagokkal

A műsor után az ur közönség táncol. — Kezdeté 10 órakor. — Záróra reggel 6-kor. — Szabad bemenet. — Ruhatár kötelező. Ma éjjel 3 órakor bableves.

Lorencz József az UHU tulajdonosa. Jaulusz Morini igazgató.

Perfekt

gépíró

felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Ingyen vásárolhat

októberben

a Zádor-Bazárban.

Tulajdonos: LÖWENSTEIN ANDOR.

A már közel 70 éve fennálló Zádor-Bazár új vezetése alá került. Az új tulajdonos nemcsak elsőrendű minőségű árukkal, olcsó és azold kiszolgálással kíván a vásárló közönség szolgálatára állani, hanem egy egész kivételes előnnyel óhajja az üzletátvételt a tisztelt közönség előtt emléke et ssé tenni.

Ezért októberben egy ingyen vásárlási napot rendez.

Az e napon vásárolt áruk teljes vételárát készpénzben visszatérítjük. Október hónapban mindenki minden vásárlásáról elismervényt kap. November 2-ikán ugyanezen nap fogja közzéni, hogy melyik volt az ingyen nap. Nov. 2-ikától kezdve az ingyen napon vásárolt áruk teljes vételárát elismervényünk ellen bárkinek azonnal visszatérítjük.

Ugy-e Ön is szeret mindenestire jól és esetleg ingyen vásárolni?

Akkor keresse fel mielőbb a **Zádor-Bazárt.**

U-R-A-N-I-A

Szeptember 28-án, szombaton d. u. 6, este fél 9 órakor.

Szombaton csak 16 éve felülieknek. 2 szenzációs film egy műsorban.

Dr. Magirus

A HALÁL ARÉNA

Dráma 10 felvonásban. — Főszerepben: Benhardt Götzke, Ellen Kürthy.

Előleg az üdvösségre

Vigjáték 8 felvonásban. — Főszerepben: DINA GRALA. — HIRADÓ.

Szeptember 29-én, vasárnap d. u. fél 4, 6, fél 9 órakor

Izzó szenvedélyek

Harc a szívvel és az elemekkel 8 felv. Fősz.: Mary Car, Virginia Farre.

ÁMOR A NYEREGBEN

Filmregény 8 f felv. — Fősz.: Mary Astor és William Collier.

— HIRADÓ. —

ival és garantált salátás

éla

g o l c b árban kúró

ünhüs Társa

és árúgyárában. Tel. 60.

helye osztott

o a t

egolobban

lách In. 6 sz. a.

rich-hámmenfeldnél

ereeti be

gi hasznát becserél

vagyessz.

csobb vasáru.

b vizes ve P 160

mosogató 3 20

vizeskan 7 20

vasaló 4 50

huaró 7 —

petroleu 12 —

alumínium-fazék 2 —

1 liter 2 —

paradizó 1 60

tíz helyi 28 —

Rába 4 —

Babi 2 —

konyhatányér 10 —

sárgarúd 4 80

felszer.

KrénGéza

vaskereske kapható.

szes ce márvány-

zoaik lapázzatok

műkő-sé a leg-

bb és legkivitelben,

landóan választék-

balja

GRÜNH TÁRSA

Tel. 80.

Csatszunk

zabaldalmatschek-féle

ETERVÉKkel.

Etervár

a, Budap. — Tel. 290.

zept. 23-apt. 30-ig

regge óráig

Dr. Ma László

és Gyá Emil

gyógyszerkájá tart

éjjeli salátot.

Az ügyelő-gyészertár

asárnap d. e. nyitva áll

a közönség közlésére.

Rövid anény?

oldja meg adalmazott

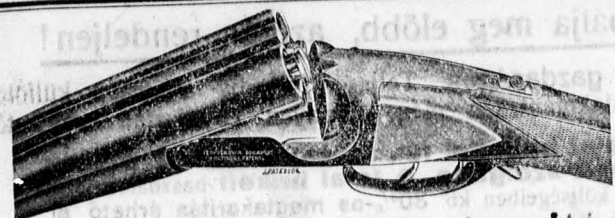
Hatsék-féle ERNIT

kémény!

Etervár

ja, Budap. Telefon 290

Építetők legnagyobb öröme a salétrom és mészkőmentes
mázai téglá. Legnagyobb része
 flasztertégliának használható.
 Kapható: **POLLÁK JÓZSEF** fakeskedésében.

Fegyver, lőszer, lóporárusítás.

Kerékpároknál árleszállítás.
 Legjobb varrógépek teljes jótállás mellett

Remington írógépek.
 Fränkel és Horváth-nál **BAJA, Budapesti ut 16.**

ETERNIT
 anyageladási és
 tetőfedési
 vállalat.

Telefon: 290.

Lerakatok:

DELY Géza
 fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT ÜDVAR **BAJA, BUDAPESTI-UT**

Megjelent az új

250-es PUCH
 motorkerékpár!

ELŐNYEI: Három sebességes blokkmotor. Belső lendkerék. Csekély üzemköltség, 100 km-re 1 pengő 80 fill. Szabadalmazott expanziós kuplung. Kezelése és vezetése 10 perc alatt elsajátítható. Ára 1200 pengő. Bővebb felvilágosítással és részletes ismertetővel szolgál a körzet képviselőit.

BOHNER és TÁRSAI, BAJA
 Erzsébet királyné u. 6. Telefon: 256.

Szörme és szücsáru
 dus választékban.

Szörmebundák

a legújabb divat szerint, a legmegbízhatóbbak, a legolcsóbb napi áron.

Javítások és átalakítások szakszerűen

HOLCZER-szücs Erzsébet királyné utca 24 sz. alatt.

Butort

Pollák Józsefnél,

déimagyarország legnag-
 gyobb butorgyárában
 vásároljon.

**Stukatur- és alabastrom-
 gipsz gyári áron.**
M Á K mésztelep.
 Mátyás kir. tér 10. Telefon 356.

Házi asszonyok!

Konyha-asztalon „ETERNIT”-lap

olcsó, tiszta, szép.

Eternit Udvar

Baja, Budapesti-ut. — Tel. 290.

*Nélkülözhetetlen
 minden háztartásban*

SINGER
VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek

Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

16611. szám. kig. 1929.

**Versenyárgyalási
 felhívás.**

Baja thjfváros törvényhatósági köz-
 utainak fentartásához szükséges 320
 m³ 4-6 cm szemnagyságu bazaltka-
 vics és 80 m³ 5-20 m/m szemnag-
 yságu bazalt közszalék szállítására 1929.
 évi október hó 4-én d. e. 12 órakor
 a városi mérnöki hivatal versenyár-
 gyalást tart.

Baja, 1929. szeptember 16-án.
Dr Vojnics Ferenc
 polgármester.

Könnyű, törhetet-
 len, viharálló, fagy,
 víz és tűzmentes
 a valódi
 Hatschek-féle
Eternit.

Javításmentes az
 ETERNIT háztető.

Kapható:
Goldschmidt Lajos
 utóda,
Zádor Oszkár
 épületfa és építkezési
 anyagok telepén.
Baja,
Sugovica part.

Salétrommentes téglá legolcsóbb árban kapható.